Felaket, Çok Başlıklı ve Acılı!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Sözün Başında; Sadece Yeşil Vatan Değil; Yürekler de Yandı

23 Temmuz 2025 günü yeşil vatan için; hayatını kaybeden görevli (5 orman işçisi) ve gönüllü (5 AKUT gönüllüsü) vatandaşlarımıza minnetle ve teşekkürle rahmetler olsun.

Gönüllerimizde şehit olan vatandaşlarımız yürekleri yakarken, yasal olarak eşleri çocukları ve yakınları için kapsamlı bir şehitlik statüsüne kavuşturulması gerekiyor.

Çünkü; acının da insani, erdemli, vicdani, ahlaki ve hukuki hakları vardır.

2.Türkiye Coğrafyası Hiç Böyle Yanmadı!

Türkiye Coğrafyası daha öncede yangınlar gördü. Ama; bu kadar felaketini görmedi.

Felakettir. çünkü; yangın maddenin ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan yanma reaksiyonudur. Bu nedenle; maddeyi getiren, üreten, dağıtan insan eli olduğu için yangın telafisi zor bir felakettir (wikipedia, 2025).

Yangının başlıca nedenlerine bakıldığında insan faktörüyle olduğu dikkati çekiyor:

Çünkü;

- Ormanları koruma önlemlerinin eski usulden yani orman koruma görevlilerinden uzak masa başında yapıldığı gözleniyor.
- İhmallerin çokluğu ve bilinçsiz yakılan piknik ateşlerinin tam olarak söndürülmemesi de yangınları artırıyor.
- Bilgisizlik ve eğitimsizlik de yangınları tetikliyor.
- Kasıtlı kundaklamalar ve küçük kıvılcımların da yangınlara neden olurken; anılan bu nedenlerin "insan kaynaklı" olduğu görülüyor.

Bu nedenlere ek olarak da rüzgarlı havalarda kuru dalların birbirine sürtmesi ve yıldırım düşmesi ve benzeri doğa olayları sonucunda da yangınlar çıkmaktadır.

3.Orman Yangınlarıyla Mücadele Çok Yönlü ve Kapsamlı Olmalı

Türkiye ölçeğinde; toplamda 13.000 orman koruma/muhafaza memuru olması gerekirken pratikte 3.754 kadrolu ve 3.700 sözleşmeli olmak üzere toplam 7.454 orman muhafaza memuru görev yapmaktadır. Bu sayı da; orman yangınlarıyla mücadelede etkili nicelik sorunu doğurmaktadır.

İşçilerde ise kadrolu işçi sayısı 9089 işçinin kadrolu 8.197'inin ise geçici işçi olduğu gözleniyor.

İşe yeni alınan birkaç aylık işçilerin büyük orman yangınlarıyla mücadelesi deneyim eksiklikleri doğuruyor.

Yangın söndürmede hava araçları ve karadan sulu söndürme yöntemleri ve köpükleri birlikte eşgüdümlü eş anlı ve eş görevli uygulanmalıdır.

Orman koruma işçilerine yönelik hizmetiçi eğitimler sürekli hale getirilmelidir.

İtfaiye yapısalı yer ve hava müdahale araçlarıyla güçlendirilmelidir. Yangın bölgelerinde yaşayan vatandaşlarımızın yangınlarda oluşan maddi kayıpları, bir an önce karşılanmalıdır. Aytmatov'un evrensel markalı yapıtı "Toprak Ana"da vurguladığı gibi; toprak ana devlet baba ise devlet bu işlevini hemen ve şimdi öncelikli biçimde göstermelidir."

4.Felaketleri Örtmede Maharetli Olanların, Yağlı Ballı Ekmeği Olunma-ma-lıdır!
Orman sadece ağaçlardan ibaret bir habitat değildir. Orman, birçok bitkinin, mantarın, kuşun, böceğin ve sincap, tilki, geyik gibi bir sürü hayvanın bir arada yaşadığı bir iklimdir.

Orman yangınları hem yeşili hem emekçilerimizle birlikte gönülleri de yakması sadece küresel iklim değişikliğiyle ve iklim kriziyle açıklanamaz. Bu açıklamaların ancak; "felaketleri örtmede maharetli olanların yapacağı türden olduğu unutulmadan; felaketleri örtmede maharetli olanların yağlı ballı ekmeği olunma-ma-lıdır.

Yapısal bakımdan yangından korunmak için; (1)Her ormanın içinde yangının etkilerinden korunmuş kısa yangın çıkış yolları sağlanmalı, (2)Ateşleyici ve yanıcı malzemeler birbirinden ayrı yerlerde depolanmalı, (3)Her an çıkabilecek yangınlar için yangın söndürme araçları ve tüpleri çalışır durumda hazır bulundurulmalıdır.

Çünkü; orman yangınlarına karşı alınabilecek önlemlerin başında eğitim vermek ve yangına karşı bireysel ve toplumsal bilinç düzeyini artırmak en akılcı yol gözüküyor. Bu nedenle felaket gelince değil; felaket öncesinde çalışmalar yapılmalı, denetimler artırılmalıdır.

5.Söz Sonunda; "Gönüllerde Şehitler, Yasayla da Şehit Olmalıdır"
Yeşil vatan için; hayatını kaybeden 1o emekçimizi söz sonunda bir kez daha rahmetle, minnetle ve teşekkürle anarken, memleketin bir daha böyle acılar yaşamamasını dileyelim.

Gönüllerimizde şehit olan 10 emekçi vatandaşlarımız yürekleri yakarken, yasal olarak eşleri çocukları ve yakınları için kapsamlı bir şehitlik statüsü verilmesi merkezi yönetimden bekleniyor.

Kaynaklar

https://www.ankara.bel.tr/ankara-itfaiyesi/yangin-tedbirleri.2023.

https://www.afad.gov.tr/yanginlara-karsi-alinmasi-gereken-önlemler.2021.

https://www.wikipedia.Yangın. 2025.

Etiksel İlke

Burada yer verilen görüşlerden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları

Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda